

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Š. K.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2014, č. j. KUJI 42692/2014, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 2. 2016, č. j. 31 A 54/2014 – 31,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 2. 2016, č. j. 31 A 54/2014 – 31, rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 23. 6. 2014, č. j. KUJI 42692/2014, a rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odbor dopravy, ze dne 7. 5. 2014, č. j. MMJ/OD/24728/2013-14, **se z r u š u j í** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve správním řízení byla řešena odpovědnost žalobce jako provozovatele motorového vozidla za správní delikt, kterého se měl dopustit tím, že dne 16. 10. 2013 v rozporu s § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů,

nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (§ 125f odst. 1 téhož zákona).

[2] Magistrát města Jihlavy, odbor dopravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“), poté, co mu nepodařilo doručit předvolání k podání vysvětlení P. K., kterého žalobce označil za řidiče vozidla, vydal příkaz o uložení pokuty žalobci. Proti tomuto příkazu podal žalobce odpor, načež ho správní orgán prvního stupně vyrozuměl o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Následně vydal dne 7. 5. 2014 rozhodnutí č. j. MMJ/OD/24728/2013-14, kterým žalobci uložil pokutu za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zamítl žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[3] Žalobu podanou proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Brně v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Postup správního orgánu prvního stupně, který se pokusil kontaktovat údajného pachatele přestupku P. K. a poté, co se mu nepodařilo doručit předvolání, věc odložil, byl dle krajského soudu zcela správný. Označení P. K. pachatelem přestupku pokládal krajský soud za účelovou procesní strategii s cílenými navazujícími procesními obstrukcemi, a proto nepovažoval za nutné, aby správní orgán prvního stupně vedl řízení s P. K. v jeho nepřítomnosti. Vzhledem k tomu, že správní delikt spočíval v zaparkování vozidla na parkovišti s povinností označit vozidlo parkovacím kotoučem (k čemuž v daném případě nedošlo), jednalo se o skutkově jednoduchý případ, skutkový stav byl zjištěn na základě listinných důkazů, a tak nebylo dle názoru krajského soudu třeba provádět dokazování ani nařizovat ústní jednání. Žalobní námitky, podle nichž byla výzva správního orgánu prvního stupně k seznámení se s podklady pro rozhodnutí nedostatečná, a navíc nedošlo k poučení žalobce o jeho procesních právech, měl krajský soud rovněž za účelové. Žalobce byl ve správním řízení zastoupen společností, která se na zastupování v obdobných věcech specializuje, a tak jí muselo být známo, jaký procesní postup následuje po dokončení sběru důkazů správním orgánem. Stejně tak si zastupující společnost musela být vědoma přesného rozsahu procesních práv účastníka správního řízení. Namítané dotčení na procesních právech navíc nebylo v žalobě nikterak specifikováno. Důvody pro podjatost úřední osoby mohl žalobce uplatnit v odvolání, to však neučinil. Výhrady proti výrokové části rozhodnutí správního orgánu prvního stupně krajský soud taktéž neshledal důvodnými - zrušení napadeného rozhodnutí pro nedostatečnou specifikaci jednání ve výroku by bylo přepjatým formalismem. Ani dalším žalobním námitkám nepřisvědčil.

II. Shrnutí obsahu kasační stížnosti

[4] Proti napadenému rozsudku brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž v prvé řadě namítá, že správnímu orgánu prvního stupně sdělil identitu řidiče vozidla, a tudíž mělo být řízení zahájeno proti řidiči (a v případě, že mu nemohlo být doručováno, mělo dojít k ustanovení opatrovníka). Stěžovatel totiž zastává názor, že k zahájení řízení s řidičem postačuje, pokud se správní orgán od provozovatele vozidla dozví, kdo vozidlo řídil. Stěžovatel rozporuje závěr, že správní orgány nemusely k oznámení o řidiči přihlížet a mohly označit stěžovatelovo tvrzení za účelové. Nadto závěr o účelovém označení řidiče

pokračování

poprvé vyslovil až krajský soud, čímž nepřiměřeně zasáhl do diskrece správních orgánů, jejichž úvahy tím nahradil a jejichž postupy odůvodnil jinak než samy správní orgány. Stěžovatel sice nevylučuje, že úvaha o účelovosti mohla být pravdivá, má však za to, že ji měl učinit správní orgán. Sám krajský soud nebyl oprávněn odmítnout žalobní námitku s odůvodněním, které se zcela lišilo od stanoviska správních orgánů. Na okraj stěžovatel konstatuje, že z mediálně známých výstupů P. K., který užívá vozidla různých subjektů, je patrné, že páchá přestupky na denním pořádku, a není proto divu, že je za pachatele přestupků často označován.

[5] Vadu správního řízení shledává stěžovatel v tom, že mu správní orgány neposkytly možnost prokázat, že řidičem vozidla byla osoba, kterou označil. Krajský soud posoudil, že skončí-li přestupkové řízení zastavením, nevyhne se provozovatel vozidla odpovědnosti za správní delikt. Stěžovatel má naproti tomu za to, že provozovatel může prokázat, že přestupek spáchal konkrétní řidič. V souzené věci nelze dle názoru stěžovatele vyloučit, že kdyby mu byl dán prostor, aby svá tvrzení o řidiči vozidla prokázal, bylo by postaveno nájisto, že řidičem byl právě P. K.

[6] Rovněž absence ústního jednání byla vadou správního řízení. Krajský soud svůj závěr k této otázce odůvodnil odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, podle kterého nemá účastník řízení o správním deliktu právo na projednání věci. Stěžovatel však tento závěr rozporuje a dokládá to čtyřmi rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové, v nichž bylo řečeno, že ústní jednání je nutné nařizovat též v řízení o správním deliktu, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 29/2007 – 121 a ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30. V naposledy jmenovaném rozsudku byl jasně vyjádřen názor, že ústní jednání musí být konáno i v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

[7] Stěžovatel taktéž upozorňuje na to, že byl správním orgánem prvního stupně vyrozuměn o tom, že se může seznámit s podklady pro rozhodnutí, avšak z tohoto vyrozumění se nepodávalo, že následně bude bez dalšího vydáno rozhodnutí. Krajský soud pak srozumitelnost a dostatečnost takové výzvy neposoudil správně. Stěžovatel navíc nebyl poučen ani o svých procesních právech, zejména o právu namítat podjatost úřední osoby, navrhopat důkazy na svou obhajobu, vyslýchat svědky a nahlížet do spisu. Způsob, jakým krajský soud tento žalobní bod vypořádal, zcela pomíjí fakt, že skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla má vlastní pravidla odlišná od procesních pravidel pro projednání přestupku, tato pravidla byla v rozhodné době nová a neexistoval ani jediný rozsudek Nejvyššího správního soudu. Argumentace krajského soudu, že se zástupce stěžovatele nedožadoval realizace procesních práv, je pak zcela nepřipadná, neboť se nikdo nemůže domáhat realizace práv, o kterých neví a nemůže vědět, že je má. Nelze přece tvrdit, že zástupce účastníka má znát procesní práva pro zcela nový typ řízení, která jsou dodnes soudy vykládána rozdílně.

[8] Ve správním řízení nebyl podle stěžovatele dostatečně zjištěn skutkový stav věci, neboť z odůvodnění správních rozhodnutí není zřejmé, z jakých podkladů bylo zjištěno, že daný úsek komunikace, ve kterém mělo být vozidlo stěžovatele zaparkováno, byl označen dopravní značkou IP 13b „*Parkoviště s parkovacím kotoučem*“, ani nebylo prokázáno, že vozidlo skutečně bylo v takovém úseku zaparkováno. Krajský soud tuto žalobní námitku

neshledal důvodnou proto, že stěžovatel neprokázal opak a že se to podává z úředního záznamu policistů. Úřední záznam však není důkazní prostředek, správní orgán na něj v rozhodnutí neodkazoval a dokazování na něm nemůže spočívat. Krajský soud tedy měl napadené rozhodnutí zrušit. Po stěžovateli nadto nelze požadovat, aby tvrdil jinou variantu skutkového děje (že zaparkoval tam, kde parkovací kotouč povinný nebyl), když mu nebyl přítomen.

[9] Stěžovatel také poznamenal, že povinnost obsažená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je normou odkazující, k jejímuž porušení dochází jen tehdy, je-li porušena jiná právní norma. Krajský soud k nedostatku výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně poznamenal, že trvat na označení protiprávního jednání ve výroku by bylo přepjatým formalismem. Takový právní názor je však dle stěžovatele nesprávný, náležitosti výroku rozhodnutí nelze označovat za „formality“.

[10] Žalovaný nevyužil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti stěžovatele.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel [§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Stěžovatel nepodřadil důvody pro podání kasační stížnosti pod konkrétní ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Subsumpce stížných důvodů pod zákonná ustanovení je však záležitostí právního hodnocení Nejvyšším správním soudem, a nejde proto o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50, publ. pod č. 161/2004 Sb. NSS, dostupný stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz).

III. 1. K zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla

[14] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval těmi námitkami, které se týkaly tvrzené nezákonnosti zahájení řízení o správním deliktu stěžovatele jakožto provozovatele vozidla, neboť bylo-li by zjištěno, že k zahájení řízení došlo v rozporu se zákonem, postrádalo by smyslu zabývat se námitkami ostatními.

[15] Podle § 125f zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o

pokračování

přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání přestupku prokázáno (§ 125f odst. 4 písm. b)). Citované ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45).

[16] Nejvyšší správní soud ve svých dřívějších rozhodnutích objasnil, že při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo zejména postihnout tzv. problematiku osoby blízké. Cílem právní úpravy bylo, aby některá deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Nejvyšší správní soud zastává názor, že by bylo proti smyslu této právní úpravy vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li ke zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla zjevně nevede nebo nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Mají-li však správní orgány reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Pokud ovšem provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat, nedaří se jí doručovat, případně tato osoba odepře podat vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt (v podrobnostech viz zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46).

[17] Stěžovatel v reakci na výzvu k úhradě určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu označil za řidiče vozidla v době spáchání přestupku P. K. Správní orgán prvního stupně proto zaslal označenému řidiči předvolání k podání vysvětlení na jeho doručovací adresu na ostrov Tenerife v Řecku. Poté, co se obálka s výzvou vrátila jako nedoručitelná, správní orgán prvního stupně věc odložil, k čemuž ve svém rozhodnutí uvedl, že ve lhůtě šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, a tudíž byl povinen věc odložit podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích. Krajský soud popsany postup správního orgánu prvního stupně nepokládal za chybný a rovněž neshledal pochybení v tom, že se správní orgán prvního stupně nepokusil stěžovatele předvolat za účelem získání dalších důkazů, jež by mohly potvrdit tvrzení stěžovatele o osobě pachatele přestupku, ani v tom, že správní orgán prvního stupně nevedl řízení o přestupku v nepřítomnosti P. K. Krajský soud se totiž domníval, že označení P. K. za pachatele bylo účelovou obstrukční procesní strategií pravidelně doprovázející jednání společnosti FLEET Control, s. r. o. i advokáta Mgr. Topola.

[18] Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem aprobuje postup správního orgánu prvního stupně, který reagoval na stěžovatelovo označení pachatele přestupku a pokusil se zjistit další skutečnosti odůvodňující zahájit proti němu řízení. Takový postup správního orgánu byl v souladu se zákonem o silničním provozu i se shora citovanou

judikaturou zdejšího soudu. Pokud krajský soud navíc uvážil, že ani případné další kroky správního orgánu prvního stupně by k usvědčení pachatele přestupku nevedly, a to z důvodu účelovosti stěžovatelovy procesní taktiky, postupoval zcela v souladu s § 75 odst. 2 větou první s. ř. s., podle něhož soud přezkoumává výroky správního rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Krajský soud svým posouzením takto stanovený právní rámec nikterak nepřekročil, neboť pouze v reakci na žalobní výtky zdůvodnil, proč za daných skutkových okolností byly veškeré nezbytné kroky ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu učiněny a dalších již nebylo potřeba. Názoru, že krajský soud nepřiměřeně nahradil úvahy správních orgánů, tudíž nelze přisvědčit, a tento postup krajského soudu nelze mít za tzv. jinou vadu řízení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[19] Ani stěžovatelovu námitku, že neměl možnost prokázat, že se přestupku skutečně dopustil P. K., nepokládá Nejvyšší správní soud za důvodnou. Stěžovatel vychází z toho, že se provozovatel vozidla může vyhnout odpovědnosti za správní delikt, pokud prokáže, že přestupek spáchal konkrétní řidič. Odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla je však konstruována jako objektivní. Byly-li splněny podmínky pro projednání správního deliktu, mohl se stěžovatel zprostit odpovědnosti pouze prokázáním jednoho ze dvou liberačních důvodů podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu (srov. také shora citovaný rozsudek č. j. 8 As 110/2015 – 46). Nadto stěžovatel v průběhu správního řízení ani v řízení před správními soudy nepředložil jediný důkaz a neuvedl žádné konkrétní tvrzení svědčící o tom, že pachatelem přestupku skutečně byl P. K. Jeho argumentace se tudíž jeví jako nevěrohodná.

[20] Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud konstatuje, že je nepochybně žádoucí, aby odpovědnost za protiprávní jednání nesli vždy ti, kteří se takového jednání dopustili. Na stranu druhou však *„nic nebrání zákonodárci v tom, aby určitá spolehlivě zjištěná a bagatelní, avšak společensky škodlivá a začasné frekventovaná jednání (nota bene pokud jde o delikty potenciálně ohrožující či o delikty, jimiž nebyl způsoben žádný, anebo jen nepatrný škodlivý následek v podobě škody na majetku účastníků silničního provozu) dále 'dekriminalizoval' a postihoval je formou správních deliktů přičitatelných provozovatelům vozidel na základě objektivní odpovědnosti“*. Nadto *„v oboru správního trestání se z řady legitimních důvodů výjimečně uplatňuje odpovědnost za protiprávní výsledek bez ohledu na zavinění, tj. odpovědnost objektivní, případně modifikovaná možností liberace“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 40). Je čistě na rozhodnutí provozovatele, komu své vozidlo svěří. Vypůjčí-li vozidlo osobě, o které je mu známo, že často nedodrží povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, musí být připraven nést případnou objektivní odpovědnost za její jednání.

III. 2. K výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně

[21] Dále se Nejvyšší správní soud k námitce stěžovatele zabýval tím, zda krajský soud správně posoudil otázku dostatečnosti výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[22] Podle § 68 odst. 2 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, musí výrok správního rozhodnutí obsahovat řešení otázky, která je

pokračování

předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1.

[23] Odpověď na otázku, jakou míru specifikace vyžaduje „řešení otázky, která je předmětem řízení“, ve smyslu citovaného ustanovení správního řádu, poskytuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Ta dovodila, že neexistuje žádný racionální důvod, proč by na výrok o jiných správních deliktech měly být kladeny výrazně nižší požadavky, než je tomu v přestupkovém řízení, a to zejména s ohledem na skutečnost, že obě oblasti shodně náleží do sféry správního trestání. **Ve výroku rozhodnutí o správním deliktu proto vždy musí být správní delikt specifikován tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným.** Výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu proto musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností. Pokud správní orgán tyto náležitosti do výroku svého rozhodnutí neuvede, je k takové vadě soud povinen k námitce účastníka přihlédnout a správní rozhodnutí z tohoto důvodu zrušit. Požadavek na dostatečnou specifikaci skutku ve výroku správního rozhodnutí není samoučelný, neboť je nezbytný pro to, aby nemohlo dojít k nepřipustnému dvojímu postihu téhož jednání. Především tímto požadavkem je pak třeba poměřovat náležitosti výroku rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 – 73, publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS; nebo také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2009, č. j. 8 Afs 56/2007 – 479, či ze dne 11. 11. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 42). Obecně přitom platí, že není nezbytné ani možné, aby byly ve výroku uvedeny všechny zjištěné skutečnosti. Je nicméně nutno trvat na splnění požadavku nezaměnitelnosti s jiným skutkem, a to zpravidla uvedením vlastního jednání delikventa, místa, času a způsobu spáchání deliktu (rozsudek ze dne 21. 11. 2013, č. j. 7 Afs 59/2013 – 35).

[24] Ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo deliktní jednání stěžovatele vymezeno takto: „jako provozovatel motorového vozidla tov. zn. BMW registrační značky X dne 16. 10. 2013 v 10.00 hod. na pozemní komunikaci – Tyršova ulice u domu čp. 18 v obci Jihlava v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Tím porušil ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a spáchal správní delikt provozovatele vozidla dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.“ Z takto formulovaného výroku sice lze dovodit, kde a kdy se skutek stal, avšak zcela v něm absentuje konkrétní popis skutku. Na základě pouhého odkazu a citace § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nelze vůbec dovodit, dodržení jaké povinnosti řidiče či pravidla provozu na pozemních komunikacích stěžovatel nezajistil. S ohledem na § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu přitom mohlo jít typově jak o neoprávněné zastavení či stání, tak například o překročení maximální povolené rychlosti zaznamenané automatizovaným bezobslužným technickým prostředkem. Až z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně lze zjistit, že stěžovatel nezajistil dodržení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu neznámým řidičem, který nerespektoval dopravní značku IP 13b „Parkoviště s parkovacím kotoučem“ s dodatkovou tabulkou E 13 „Po-Pá 7-17 h/Stání po dobu max. 1 hod.“. Nedostatky výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně přitom neodstranil ani žalovaný, který měl v souladu s § 89 odst. 2 větou první správního řádu povinnost přezkoumat soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy (nezávisle na uplatněných odvolacích

námítkách), tedy i s § 68 odst. 2 správního řádu, který byl konkretizován judikaturou správních soudů.

[25] Jelikož správní delikt, kterého se měl stěžovatel dopustit, nebyl ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně specifikován tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním, měl krajský soud přistoupit ke zrušení napadeného rozhodnutí a současně uvážit, zda okolnosti případu odůvodňují i zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Odůvodnění krajského soudu, který pokládal stěžovatelovy námitky o nedostatečné specifikaci jednání, jež bylo podkladem pro rozhodnutí o správním deliktu provozovatele vozidla, za čistě formalistické, tedy nemůže ve světle shora uvedeného obstát. K úvaze krajského soudu, že případné zrušení napadeného rozhodnutí za situace dostatečně zjištěného skutkového stavu by bylo výrazem přepjatého formalismu, lze nadto podotknout, že ani názor krajského soudu o dostatečnosti skutkových zjištění Nejvyšší správní soud nesdílí (k tomu viz níže).

[26] Nejvyšší správní soud tedy shledal naplnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť krajský soud nesprávně posoudil otázku dostatečnosti formulace výroku správního rozhodnutí prvního stupně. Protože již v řízení před krajským soudem byl dán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (neboť v dalším řízení bude třeba upřesnit popis skutku ve smyslu právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem), zrušil Nejvyšší správní soud obě tato správní rozhodnutí.

[27] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že si je vědom toho, že usnesením ze dne 13. 7. 2016, č. j. 1 As 72/2016 – 40, předložil jeho první senát rozšířenému senátu podle § 17 odst. 1 s. ř. s. k posouzení dvě sporné otázky týkající se náležitostí výroku rozhodnutí o správním deliktu (v podrobnostech viz zmiňované usnesení). To však nebylo důvodem pro přerušení tohoto řízení podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., neboť problematikou zde řešenou není, na rozdíl od věci předložené prvním senátem, to, zda výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně obsahoval kompletní výčet všech stěžovatelem porušených ustanovení právních předpisů. Že je třeba, aby výrok rozhodnutí ve věci správního deliktu obsahoval přesný popis skutku tak, aby nebyl zaměnitelný se skutkem jiným, není usnesením č. j. 1 As 72/2016 – 40 nikterak zpochybňováno. Pokud jde o druhou z otázek položených rozšířenému senátu, ani její posouzení nemůže mít vliv na rozhodování Nejvyššího správního soudu ve stěžovatelově věci. Vzhledem k tomu, že stěžovatel ve své žalobě namítal nedostatky výroku správního rozhodnutí, byl krajský soud povinen k existenci takové vady přihlédnout a napadené rozhodnutí zrušit. Případný závěr rozšířeného senátu, že by krajský soud býval byl povinen k nedostatkům výroku přihlédnout i *ex officio*, nemůže na řešení věci ničeho změnit.

III. 3. K ostatním výtkám

[28] Nejvyšší správní soud se dále ve stručnosti věnoval těm právním a skutkovým otázkám, jejichž posouzení může mít význam pro další řízení před správními orgány a rozhodnutí ve věci.

pokračování

[29] Tvrdí-li stěžovatel, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla je nutné vždy nařizovat ústní jednání, nelze s ním souhlasit. Povinností správního orgánu nařídít ústní jednání v případě projednávání správního deliktu provozovatele vozidla se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zabýval, přičemž zastává konstantní názor, že ústní jednání v řízení o tomto správním deliktu (jakož i tzv. jiných správních deliktech obecně) není nutno nařizovat vždy, ale jen tehdy, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, což plyne z § 49 odst. 1 správního řádu (srov. např. rozsudky č. j. 8 As 110/2015 – 46, č. j. 1 As 7/2016 – 30, nebo č. j. 6 As 73/2016 – 40). Vybočení z této judikatorní linie nepředstavuje ani stěžovatelem odkazovaný rozsudek ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30, neboť zde Nejvyšší správní soud vystavěl svou argumentaci nikoliv na povinném konání ústního jednání, nýbrž na právu obviněného být přítomen při provádění dokazování (k výkladu závěrů tohoto judikátu viz také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2016, č. j. 3 As 260/2015 – 58, a č. j. 6 As 73/2016 – 40). Vytýká-li stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu, že ještě na přelomu let 2015 a 2016 byla otázka nutnosti ústního jednání posuzována v jeho judikatuře rozdílně, nezakládají se jeho tvrzení na pravdě.

[30] Pokud jde o nezbytnost nařízení ústního jednání v této konkrétní stěžovatelově věci, Nejvyšší správní soud má za to, že by jeho konání bylo vhodným a účelným prostředkem k odstranění některých skutkových nejasností. Na rozdíl od krajského soudu, který pokládal skutková zjištění za dostatečná, zdejšímu soudu po prostudování správního spisu jisté pochyby o spolehlivém zjištění skutkového stavu vznikly. S krajským soudem lze souhlasit v tom, že na fotografiích pořízených městskou policií není viditelné, že by byl za čelním sklem stěžovatelova vozidla umístěn parkovací kotouč. Na straně druhé však z těchto fotografií nelze zjistit, zda vozidlo skutečně bylo zaparkováno v blízkosti dopravní značky IP 13b „*Parkoviště s parkovacím kotoučem*“, a tedy zda vůbec měl neznámý řidič povinnost vozidlo parkovacím kotoučem vybavit. Na fotografiích jsou částečně zachycena další dvě vozidla, která v rozhodnou dobu stála vedle vozidla stěžovatele, ani za jejich čelními skly však nelze vidět parkovací kotouče (bylo-li by tomu tak, byl by tím závěr o nutnosti vybavit vozidla zaparkovaná na daném místě parkovacím kotoučem podpořen). Jediným důkazním prostředkem obsaženým ve správním spise, ze kterého se podává existence dopravní značky, je tudíž oznámení o podezření ze spáchání přestupku vyhotovené městskou policií. Za této situace, kdy fotografie nejsou dostatečně průkazné, a tedy neslouží jako dostatečná podpora pro údaje uvedené v oznámení městské policie, bylo namístě, aby správní orgán prvního stupně obstaral další důkaz, jímž by pochybnosti o skutkovém stavu rozptýlil. Správní orgán tedy ve stěžovatelově případě nařídít jednání měl, ledaže by nejasnosti odstranil jiným srovnatelně účinným způsobem.

[31] Vzhledem k tomu, že se věc tímto rozsudkem Nejvyššího správního soudu vrací zpět do fáze správního řízení v prvním stupni, kdy o ní dosud nebylo rozhodnuto, postrádá smyslu zabývat se tím, zda bylo vyrozumění správního orgánu prvního stupně o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu dostatečné a srozumitelné. Obdobné platí i ve vztahu k námitkám absence poučení o procesních právech stěžovatele.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[32] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Protože již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i je a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. Ten lze shrnout tak, že ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nebyl popsán skutek tak, aby nebyl zaměnitelný se skutkem jiným, a ve správním řízení nebyl spolehlivě zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[33] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, a proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V nyní posuzované věci byly provedeny tři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Mezi tyto úkony spadá převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a podání žaloby a kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon přísluší částka 3100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč. Celkem tak náklady řízení tvoří součet částky 8000 Kč za soudní poplatky (3000 Kč za žalobu, 5000 Kč za kasační stížnost) a 10 200 Kč za právní služby (tříkrát 3400 Kč). Protože zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku 2142 Kč, kterou je povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Celkovou částku nákladů řízení ve výši 12 342 Kč je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. srpna 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně
senátu

OPRAVNÉ USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Miluší Doškovou v právní věci žalobce: **Š. K.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2014, č. j. KUJI 42692/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 2. 2016, č. j. 31 A 54/2014 – 31,

t a k t o :

- III. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016 – 33, zní ve výroku II. správně takto: „Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 20 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.“
- IV. Odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016 – 33, se v odst. 17 (čtvrtém řádku) opravuje tak, že se označení země „v Řecku“ nahrazuje označením země „ve Španělském království“, a v odst. 33 (předposledním řádku) se celková výše nákladů řízení „12 342 Kč“ zaměňuje za „20 342 Kč“.

O d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší správní soud výrokem I. rozsudku ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016 – 33, současně se zrušením napadeného rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 2. 2016, č. j. 31 A 54/2014 – 31, zrušil prvostupňové i druhostupňové správní rozhodnutí. Výrokem II. téhož rozsudku Nejvyšší správní soud rozhodl, že je žalovaný povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 342 Kč k rukám jeho zástupce.

Podle § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti.

Při určení celkové výše náhrady nákladů řízení došlo ke zjevné chybě v počtech, neboť k částce 10 200 Kč za právní služby a dani z přidané hodnoty ve výši 2142 Kč nedopatřením nebyla přičtena také částka 8000 Kč za soudní poplatky, přestože tato položka byla v odůvodnění rozsudku v části týkající se nákladů řízení zmíněna. Nejvyšší správní soud proto tuto zjevnou nesprávnost opravil jak ve výroku svého rozsudku, tak v odůvodnění. V odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu bylo taktéž chybně uvedeno, součástí kterého státu je ostrov Tenerife. Jelikož šlo o zjevnou nesprávnost, opravil zdejší soud současně i mylný zeměpisný údaj.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. září 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu